

BISCAY 1996 Copyright Hans Kjellberg

Det är Söndag morgon och Paal och Ingemar mönstrar av båten efter ännu en genomfestad natt. Vi har seglat Sofia, en Albin Nova, från Stavanger ner till Falmouth på sydvästra hörnet av England.

Det har varit segling nästan dygnet runt. Över Nordsjön var det att hålla ihop kragen när sjöarna for över däck och sova i genomsura kläder i den våta sovsäcken. Loch Ness passerades med full spinnacker, vi surfade in i Larne på Nord Irland och en dags vila i Dublin innan vi drog mot Falmouth..

Båten skall över Biscaya ner till Bayona på Spanska västkusten, enligt alla böcker är Falmouth den rätta startpunkten för seglingen ner till Spanien. Åshild skall komma med tåg till Falmouth Town. Hon skall segla med till Spanien. Vi behöver helst ytterligare en besättningsman. Hela våren har jag försökt, genom annonser och andra aktiviteter att få tag på en man ytterligare.

Hon stiger av tåget med två tunga väskor och med en gul apelsin i handen och klädd i sommarkläder. Stationen ligger lummigt grönt och solen skiner från en nästen klar himmel. Vi äter en middag och tittar ut över alla båtarna som ligger på redan i den stilla brisen.

- Det är precis som i fjol då vi seglade i Danmark, säger Åshild.

Vi dra till båten och packar upp, mestadels sommarkläder.

Det kan ta mellan fyra till sju dygn till Spanien från Falmouth

- Har du fått tag på någon mera till turen, undrar Åshild

- Inte ännu men det skall nog ordna sig, lugnar jag

- Ingemar nämnde att det finns gott om folk i hamnar som Falmouth som vill mönstra på till Spanien.

Jag går runt och frågar på de olika marinorna, inget positivt, trögt, trögt.

-Känner Ni någon som vill till Spanien, undrar jag

- No I don't, but may be in that boat over there.

Skriver lappar, fråger och ringer runt.

-Hur går det Hans får du någon som vill ställa upp som besättningsman till Spanien, undrar Åshild

- Lugn det skall nog ordna sig, roar jag ner.

Vi måste i varje fall få handlat det som skall med på turen. Ja, det måste vi. Skinka, ägg det är bra, kaffe och kakor det kommer att sitta fint. Diesel måste fyllas på. Det behövs diesel för tre hundra sjömil, kanske det blir motor hela vägen över Biscaya.

- Fint då får jag ju bruk för min bikini, säger Åshild.

Tisdagen är inne. Ännu inte något positivt svar på annonser och rundfrågningar. Möjligtvis en man, men nej tiden passar inte helt.

Kommer ner i kajutan.

-Åshild det ser ut som om vi får dra alena.

- Hum, kommer det att gå bra, undrar Åshild

- Rätta vinder så ordnar det sig säkert, säger jag.

-Men vi drar inte i kväll, eller hur

- Ok, star i morgon då. Tidigt på Onsdag med tidvattnet i ryggen så får vi en fin start.

-Du Hans, hade du räknat med någon mera egentligen?

- Ja, man vet ju inte, det kan ju bli ja från någon när som helst, säger jag.

Natten är orolig, jag måste ju sova för att orka med utfarten. Somnar halvt medvetlös framåt tre fyra tiden på morgonen. Åshild andas med vakna andetag. Klockan ringer sex..

- Du måste upp nu Åshild, vi skall iväg till La Coruña i Spanien

Väderleksutsikterna har vi glömt att få med oss. Sofia görs iordning för det stora språnget. Nästa Spanien, säger jag.

Åshild är tyst men ler ett litet leende.

Falmouth hamn är stilla då Sofia manövrerar mellan alla båtar i hamnen. Autopilot, vindroder och motor är checkade.

Först måste vi runt en udde, Lizard Lighthouse, väster om staden för att sedan ta oss mera väster ut.

Vinden är den sämst tänkbara till Spanien, syd-väst. I böcker om överfarten står det ju att den oftast är väst till nord-väst på denna delen av England .

Vinden ökar till frisk bris på turen ut mot udden.

Motorn puttrar tryggt på.

- Det går ju fin det här, säger jag friskt med ett stelt leende.

Vi närmar oss ett område som på sjökortet är markerat som virvel område. Det syns tydligt när vi närmar oss området för sjön är orolig. Sofia börjar kränga som en ryttare på en rodeo.

- Vad är det som sker, undrar Åshild

- Det är bara just här, lugnar jag

- Du har inte sagt att det skall vara så här på sjön, detta är otäckt, fyller Åshild i.

- Jag kan inte hålla mig fast längre och jag blir trött i armarna, jag tycker inte om detta Hans och jag är rädd.

- Det är bara här, se på kortet, ett litet stycke bara.

- Nu får du hålla i dig för nu kummer det en stor våg, håll håll, varnar jag..

- Jag orkar inte mera, kvir Åshild

- Jodå, det tar snart slut, jag kan se att havet är lugnare längre fram, försäkrar jag.

Passagen över området tar längre än väntat.

-Då vind och ström verkar emot varandra blir sjön brant, förklarar jag

Efter några timmar blir sjön mera hanterbar men vinden har ökat något och Sofia sträcker väster ut i den syd-västliga vinden. Det ser inte bra ut. Vi gör god fart med hjälp av strömmen men vi kommer inte att kunna gå söder ut. Båten stampar i den ofördelaktiga kryssen. Sofia skräller varje gång hon faller ner i vågdalen.

-Du sa ju att det skulle bli bättre då vi kom ut ur virvelområdet, jag tycker det är som förut, säger Åshild lite mindre chockad.

-Om du följer med vågorna så kanske det blir bättre, säger jag.

- Nej, jag vill inte det för jag tycker inte dom ser snälla ut.

- Det kommer att bli så här ungefär framöver. Tror du att du kan ta vakter, undrar jag

- Jag vet inte, jag vet inte, säger Åshild.

Sofia gör god fart, men västligt, tusan också. Vi passerar Lands End och är på väg mot Scilly Island. Vinden har ökat något och Sofia skräller mera ofta nu då hon störtar ner i vågdalarna.

-Om du går ner och lägger dig och försöker sova lite så får vi försöka med vakter sedan, säger jag.

Vi har varit på tur sex till sju timmar nu. Det kommer säker att ta fem dygn till Spanien. Detta verkar inte bra.

- Hur har du det nere, undrar jag

- Jag tycker inte om detta. Jag visste inte om att det kunde vara så här och så mår jag dåligt

- Hans, jag tror jag måste spya hur skall jag komma till toaletten.

Båten kränger hit och dit.

- Nu är det lite bättre, säger Åshild.

- Tror du att du kan ta några vakter, undrar jag

- Jag vet inte, lägg filten över mig för jag fryser.

Åshild ligger med huvudet neråt mot durken och har svårt att röra sig

Stampningen fortsätter och vi drar mer och mer väster ut Sofia passerar Scilly Island. Jag börjar bli lite sliten efter allt bankandet och ingen vila.

-Hans, jag har bett til Gud om att detta skall sluta och vågorna skall försvinna detta är äckligt.

Vi har snart varit ute i tolv timmar. Detta kommer inte att fungera. Vinden är fortfarande sydväst. Fem dygn. Fel riktning och vinden kan öka mycket ännu om oturen är framme.

-Åshild, jag tror det bästa är att vända tillbaka till Falmouth, säger jag.

Tillbakaturen tog tolv timmar. De sista timmarna innan Falmouth var oändligt långa och solen började stiga upp till en ny dag.

På Falmouth Harbour Office får jag information om möjliga marinor där båten kan vinterförvaras. Nej, inte här i vinter, tänker jag. Kontoret tipsar om en man som kanske kan hjälpa oss över Biscaya. Han kommer ner till båten och presenterar sitt förslag. Totalt vill han ha 900 engelska pund för sin assistans. Det var som tusan. Är detta enda alternativet, undrar jag stilla.

-Tack så mycket, jag måste tänka på detta, återkommer. Hej då.

Jag var inte kontaktbar under några timmar. Ringde till firman Port a Port båtleveranser i Kent från en telefonhytt.

Telefonsvarare "Leave message after the noice-----". Typiskt..

Flera personer som vill ringa har samlats runt hytten. Bläddrar i båttidningen då telefonen i hytten ringer. Vad nu då?!

- Hallo

- This is Michel.. hallo..hallo.

- How....

- Michel..

- Wait, do anyone know a man called Michel, frågar jag personerna som väntar utanför hytten.

- Sorry nobody here knows Michel..

- I deliver yachts.....

- Oh fine then you maybe able to help us.

Efter en del telefaxande i siste minuten innan Harbour Office kontoret stänger är vi överens, halva priset. Michel möter upp på Söndag. Pust....

Kaffe i båten och Åshild har återfått sitt lätta sätt. Sjöturen är på distans.

Ett bud kommer med ett meddelande till oss. Ta kontakt med Michel står det på lappen.

- Vad är nu detta, jag tror han har hoppat av uppdraget, säger jag.

- Det behöver inte alltid vara det värst, säger Åshild

- Hallo, Hans here, you called.

- Fine, the flight ticket is more expensive than on the fax. Is that ok to you?

-Yes, yes

Söndag. Michel kommer på bryggan. En satt man med ett gott leende. Han går kort igenom hur han vill lägga upp ruten till Spanien. Vi startar i morgon, säger han.

Åshild sitter på fördäck och ser tänkande ut.

- Är du betänkt på turen, undrar jag

- Det känns okej nu när vi är tre

- Gott

Han tar en öl på en pub och vi tar en tur på stan.

Vi kastar loss förtöjningarna klockan sex på morgonen och styr ut mot Spanien.

Vinden är fortfarande syd till syd-väst. Michel och jag börjar med vaktschema, tre timmar på tre timmar av.

Sofia går för motor till en början men efter några timmar sätter vi segel. Åshild som varit uppe går ner och knyter sig i hytten akter ut. Jag kokar the med mjölk till Michel på hans vakt för då blir han på gott humör.

Sofia tar sig sakta ner mot La Coruña, strömmen tar oss väster ut

Åshild stannar i sin hytt i ett dygn.

Natt.

- Är någon där uppe på båten. Vad håller ni på med. Båten kränger ju helt vilt.

Åshild har svårt att komma till ro och undrar om vi fortfarande sitter fastlänkade på

båten. Vinden är syd-väst och ökar och minskar i styrka så att Sofia får gå för motor bitvis.

Vinden river i seglen och de fladdrar öronbedövande. Jag kommer åt backslaget och motorn rusar fullt bakåt.

- Hans, is everything all right with you, undrar Michel stilla.

- Yes, yes, skriker jag tillbaka.

- Nej, nu kan jag inte ligga här längre i min hytt och så måste jag på toaletten och sedan kommer jag upp, säger Åshild.

Tre timmar vakt tre timmar vila. Tiden rullar på, vinden vrider till ostligt och Sofia gör mellan 7 och 8 knop.

Åskild kommer upp i sittbrunnen och ler mot solen som har börjat ge god värme.

Havet är tomt på båtar då vi kommit ut ur farleden. Plötsligt hörs två kraftiga knallar.

-Vad sker nu , undra jag

Ser mig omkring för att finna någon realistisk förklaring. Inte en båt, ingenting.

Vi ser på varandra med stora ögon och begriper inget.

Michel kommer upp och säger lungt.

- That was the Concord airplane passing the supersonic barrier.

Det blir en varm dag. Fin-fin fart under flera timmar.

- With this speed we can be in Spain very quick, Michel says calmly.

Åskild går ner för att sova. Frampå kvällen minskar vinden och mörka skyar börja synas i fjärran. Klockan halv elva börjar det blixtra i blå svarta natten.. Åskväderet kommer närmare, blixtrar i alla riktningar.

Michel blir ivrig med att förbereda oss för åskvädert.

-Hans, We must take down sails. Do you have a chain which can be connected to the mast? -

Inform Åshild about what's going on, Mickel ordered firmly

Jag kravlar mig upp på däck och lyckas få ner storseglet. Båten kränger alena i den svarta natten. Vinden har ökat något och åskvädet är omkring oss. Jag dyker ner i akterluckan och

lyckas efter en stunds letande bland en massa bråte få fram den tunga kättingen. Vi kryper fram på däck, sätter fast den i masten och resten ut i sjön

- Vad står på, undrar Åshild

-Du måste komma upp och sätta på dig livlina och flytväst, säger jag

- Skall detta aldrig ta slut, undrar Åshild.

-Jag tycker inte om detta, säger Åshild uppgivet.

- Det är ingen som gillar åskväder, svarar jag lite irriterat

Vi sätter oss och släcker ner allt ljus i båten. Michel greppar luren till VHF radion.

-All Ships, All Ships this is Sofia in position 47.11N and 7.05 W over....

Han får kontakt med en båt ganska långt norr ut.

- We are in a lightening storm, do you know which way it will take, Michel asks calmly

Kontakten brytes, bara knaster hörs från radion.

Åshild och jag sitter på salongsoffan och stirrar ut i mörkret. Endast kontrollamporna blinkar matt i navitations hytten. Vi håller varandra i händerna.

- Hans, kommer vi att behöva gå i livflotten nu.. Jag är så rädd... Kommer stormen snart tror du?.

- Kommer jag att dø nu, undrar Åshild med en sliten blick på mig.

Vi sitter några timmar och skrattar hysteriskt ibland. Åskvädret drar bort. Jag sätter focken.

Michel går och lägger sig

Vi är framme i La Coruna 0315 följande natt.Tre dygn och 21 och en halv timma.

Den lugnaste seglingen hitentills säger Michel som passerat Biscaya ungefär sex gånger om året i 15 års tid.